

Απολυτήριες εξετάσεις Γ΄ Τάξης

Ημερήσιου Γενικού Λυκείου

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

29/5/2013

A1. Όλα είναι αξιοθρήνητα στους εμφυλίους πολέμους αλλά τίποτα πιο αξιοθρήνητο από την ίδια τη νίκη: αυτή καθιστά τους νικητές πιο άγριους και πιο ακαλίνωτους ώστε, ακόμα κι αν δεν είναι τέτοιοι από τη φύση, να αναγκάζονται να είναι από ανάγκη. Πράγματι τα αποτελέσματα των εμφυλίων πολέμων είναι πάντα τέτοια ώστε όχι μόνο να γίνονται αυτά τα οποία θέλει ο νικητής αλλά και ώστε ο νικητής να κάνει το χατίρι εκείνων με τη βοήθεια των οποίων κερδίστηκε η νίκη.

Πολλοί ενεργώντας κάτω από την επιρροή αυτών, όχι μόνο άπειροι αλλά και φαύλοι, εάν τον είχα τιμωρήσει, θα έλεγαν ότι αυτό έγινε σκληρά και τυραννικά. Τώρα καταλαβαίνω ότι, εάν αυτός φτάσει στο στρατόπεδο του Μάνλιου, όπου κατευθύνεται, κανείς δε θα είναι τόσο ανόητος, ώστε να μη βλέπει ότι έγινε συνωμοσία, κανείς τόσο φαύλος ώστε να μην ομολογεί (ότι έγινε συνωμοσία).

B1. bellum civile
miserrimum
ipsum
victoribus
feroci
talis
exitu
earum
auxilium

auctoritas
plus
huic
castrorum
stultam

B2. reddidisti
sunto
cogeretur
faciendum
vult
obsequentur
peperisti
animadversum – animadversu
dixerint
intellexisse
perveniebatis
intende
vidissemus
fatebuntur

Γ1α. miserius: κατηγορούμενο στο nihil μέσω του εννοουμένου est
ferociores: κατηγορούμενο στο victores μέσω του reddit. Το επίθετο δηλώνει απόλυτη σύγκριση.
bellorum: γενική υποκειμενική στο exitus
iis: αντικείμενο στο obsequatur
id: υποκείμενο του απαρεμφάτου factum esse
fore: αντικείμενο στο intellego, ειδικό απαρέμφατο
coniurationem: υποκείμενο του απαρεμφάτου factam esse

Γ1β. Ο επιθετικός προσδιορισμός αντικαθίσταται από δευτερεύουσα αναφορική πρόταση, προσδιοριστική στο bellis.

in bellis quae civilia sunt

Γ1γ. Cicero scripsit bellorum civilium exitus tales esse semper, ut non solum ea fierent, quae vellet victor, sed etiam ut victor obsequeretur iis, quorum auxilio victoria parta esset.

Γ2α. Δευτερεύουσα παραχωρητική πρόταση. Εκφέρεται με υποτακτική, γιατί δηλώνει μια υποθετική κατάσταση που κι αν δεχθούμε ότι αληθεύει, δεν αναιρεί το περιεχόμενο της κύριας. Ο χρόνος εκφοράς είναι ενεστώτας, γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (reddit) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν.

Γ2β. Δευτερεύουσα αναφορική πρόταση προσδιοριστική στο ea. Εκφέρεται με υποτακτική λόγω έλξης από την υποτακτική *fiant*. Ο χρόνος εκφοράς είναι ενεστώτας, επειδή εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (άμεσα το *fiant* και έμμεσα το *sunt*) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν. Συντακτικά λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στο ea.

Γ2γ. Ο εξαρτημένος υποθετικός λόγος διαμορφώνεται ως εξής:

Υπόθεση: *si iste in Manliana castra pervenerit*

Απόδοση: *neminem tam stultum fore*

Στον ευθύ λόγο θα είχε την εξής μορφή:

Υπόθεση: *si iste in Manliana castra pervenerit* (Οριστική Συντελ. Μελ.)

Απόδοση: nemo tam stultus erit (Ορ. Μέλ.)

Είναι υποθετικός λόγος 1^{ου} είδους – ανοικτή υπόθεση. Δηλώνει το πραγματικό και αναφέρεται στο μέλλον.

Υπόθεση δυνατή ή πιθανή:

Υπόθεση: *si iste in Manliana castra perveniat* (Υποτ. Ενεστ.)

Απόδοση: *nemo tam stultus sit* (Υποτ. Ενεστ.)

Σχόλιο: Τα θέματα στο σύνολό τους κρίνονται ως μέτριας δυσκολίας. Οι

ασκήσεις της Γραμματικής δεν εμφανίζουν ιδιαίτερες δυσκολίες. Στο Συντακτικό τα ζητούμενα είναι σαφώς πιο απαιτητικά. Ιδιαίτερα οι ασκήσεις Γ1β και Γ2γ απευθύνονταν σε άριστα προετοιμασμένους μαθητές.

Φιλολογική Επιμέλεια: Κατερίνα Κεφαλωνίτου

